

Εκπαιδευτική Ημερίδα: «Το Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση»

«Η επένδυση στην δημιουργικότητα του ανθρώπου, μπορεί να μετατρέψει πραγματικά την κοινωνία» (Unesco)

Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου 2016

9.30 έως τις 19.00

Κτίριο M2

Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Το ThessPuppet Festival 2016 σε συνεργασία με το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση και την Κοιν.Σ.Επ (Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση) «συν.κοινΩ» σας προσκαλούν στην Εκπαιδευτική Ημερίδα «Το Κουκλοθέατρο στην Εκπαίδευση», που θα πραγματοποιηθεί την **Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου 2016** στο κτίριο **M2** του **Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης**.

Πιο αναλυτικά το πρόγραμμα της Ημερίδας περιλαμβάνει:

09:30 έως τις 13:30: εισηγήσεις και παρουσιάσεις καλών πρακτικών

15:00 έως τις 19:00: συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και εργαστήρια

Η συμμετοχή στην Ημερίδα είναι **δωρεάν**

Θα δοθούν **βεβαιώσεις συμμετοχής**

Τηλέφωνα επικοινωνίας:

Για πληροφορίες και για εγγραφές: 2310-276069 (9.30-13.30)

Για πληροφορίες τις απογευματινές ώρες στα τηλέφωνα 6908514624 & 6977635606

Η συγκεκριμένη ημερίδα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς αλλά και σε κουκλοπαίκτες, δηλώνοντας έτσι ότι η καλλιτεχνική και η παιδαγωγική δουλειά δεν είναι δρόμοι παράλληλοι αλλά βρίσκονται σε διαρκή σχέση και συνομιλία, ανταλλάσσοντας στόχους, προβληματισμούς, μέσα και δυνατότητες.

Παρακολουθώντας την πορεία και την εξέλιξη της τέχνης του κουκλοθέατρου, επιδιώκεται η σύνθεση μιας πρότασης για τη χρήση του στην εκπαίδευση ως παιδαγωγικού εργαλείου στα χέρια του εκπαιδευτικού.

Μέσα από τη διερεύνηση του θέματος, οι συμμετέχοντες παρακινούνται να ξεφύγουν από τη θέση του απλού θεατή και να γίνουν συμμετοχοί στη διαδικασία, ώστε να χτίσουν ελεύθερα σε αυτή συμπληρώνοντας τα καθημερινά τους εκπαιδευτικά βιώματα, να εφεύρουν απαντήσεις στα μεθοδολογικά κενά, να διαμορφώσουν καινούριες αιτιολογίες και δημιουργικές προτάσεις και ενεργοποιώντας όλα τα δεδομένα στοιχεία να οδηγηθούν τελικά στις δικές τους προσεγγίσεις, θεατρικές ή παιδαγωγικές.

Στην ημερίδα θα συμμετάσχουν εκπαιδευτικοί, κουκλοπαίκτες και θεατροπαιδαγωγοί, οι οποίοι θα παρουσιάσουν μια σειρά από καλές πρακτικές στον χώρο της εκπαίδευσης και της κοινωνίας.

Εισηγητές που έχουν επιβεβαιώσει τη συμμετοχή τους είναι:

1. **Ana Lia Zamorano** (Αργεντινή), θεατρολόγος / κουκλοπαίκτρια / εκπαιδευτικός
2. **Εύη Χατζημητάκου**, performer / κουκλοπαίκτρια, κινησιολόγος, νηπιαγωγός
3. **Στάθης Μαρκόπουλος**, κουκλοπαίκτης / δάσκαλος κουκλοθέατρου
4. **Αντώνης Λενακάκης**, επίκουρος καθηγητής, Παιδαγωγική Σχολή, ΑΠΘ
5. **Αναστασία Χρίστου**, Νηπιαγωγός, MSc. ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ
6. **Koldo Vio** (Χώρα των Βάσκων – Ισπανία), θεατροπαιδαγωγός / σκηνοθέτης
7. **Μάρθα Κατσαρίδου**, δρ. δασκάλα / θεατροπαιδαγωγός
8. **Ελένη Καζαντζίδου**, νηπιαγωγός, φοιτήτρια στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Θεατρικές Σπουδές», Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
9. **Χάρις Καρνέζη**, δρ. δραματοθεραπεύτρια

Συντονιστής ο Juanjo Corrales.

Εμπυχωτές απογευματινών εργαστηριών:

1. **Ana Lia Zamorano** (Αργεντινή), θεατρολόγος / κουκλοπαίκτρια / εκπαιδευτικός
2. **Koldo Vio** (Χώρα των Βάσκων – Ισπανία), θεατροπαιδαγωγός / σκηνοθέτης
3. **Εύη Χατζημητάκου**, performer / κουκλοπαίκτρια, κινησιολόγος, νηπιαγωγός

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ημερίδας:

09:30 έως τις 13:30: Εισηγήσεις και παρουσιάσεις καλών πρακτικών

15:00 έως τις 18:00: Συμμετοχή (κατά εγγραφή) στα εργαστήρια που προτείνονται.

18:00 έως τις 19:00: Στο κλείσιμο, θα πραγματοποιηθεί μια τελική αξιολόγηση της ημερίδας και συζήτηση για τη δημιουργία **Διεθνούς Forum** για το κουκλοθέατρο στην εκπαίδευση και στην κοινωνία.

Στην επιστημονική οργάνωση συμμετέχουν το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, η Κοιν.Σ.Επ (Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση) «συν.κοινΩ» και το Ελληνικό παράρτημα της UNIMA (Διεθνής Ένωση του κουκλοθέατρου).

Με την υποστήριξη της Περιφερειακής Διεύθυνσης Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας.

Περιλήψεις ομιλητών

1. **Ana Lia Zamorano** (Αργεντινή), θεατρολόγος / κουκλοπαίκτρια / εκπαιδευτικός

«Χέρια που μιλούν, καρδιές που χορεύουν»

ΣΥΝΟΨΗ: Μια εισαγωγή για την ανακάλυψη μερικών εκφραστικών δυνατοτήτων, της τέχνης και των τεχνικών του κουκλοθέατρου από τις πολλές που υπάρχουν.

Το θέατρο με κούκλες και αντικείμενα, δίνει την ευκαιρία στους εκπαιδευτικούς να ενεργοποιούν μεθοδολογίες οι οποίες διευκολύνουν την ατομική και συνεργατική μάθηση με αυτονομία, όπου η διασκέδαση των μαθητών, αποτελεί το συστατικό για να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.

Μπορούμε να θεωρήσουμε το κουκλοθέατρο ως μεσολαβητικό εργαλείο για την επικοινωνία μεταξύ των συμμετεχόντων μιας εκπαιδευτικής κοινότητας, διότι μας βοηθά να αξιοποιήσουμε καλύτερα το πλούσιο εσωτερικό κόσμο που έχει ο καθένας μέσα του.

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, "το σχολείο" παρουσιάζει την εικόνα ενός πολυπολιτισμικού σχολείου, όπου αντιμετωπίζονται πολλά θέματα ένταξης. Το σχολείο ως φορέας κοινωνικοποίησης, γίνεται σημείο διαπολιτισμικών συναντήσεων στον οποίο η δραματοποίηση με κούκλες και αντικείμενα, μπορεί να δώσει έναν κώδικα χωρίς σύνορα.

2. **Εύη Χατζημητάκου**, performer / κουκλοπαίκτρια, κινησιολόγος, νηπιαγωγός
«Κούκλες και αφήγηση με παιδιά από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση»

ΣΥΝΟΨΗ: Δημιουργικές διαδρομές με αφετηρία ιδέες για κατασκευή ιστορίας με βάση τις προσωπικές εμπειρίες και σκέψεις των παιδιών. Μέσα από τη λεκτική και μη λεκτική έκφραση του σώματος στήνουμε με τα παιδιά έναν κόσμο κουκλοθεάτρου όπως τα ίδια τον επινοούν με προορισμό την αναγνώριση και τον συντονισμό των δυνατοτήτων τους, την περιφρούρηση της ιδιαιτερότητας τους και την ελεύθερη χρήση δικών τους αυτοσχέδιων εκφραστικών μέσων και τεχνικών.

3. **Στάθης Μαρκόπουλος**, κουκλοπαίκτης / δάσκαλος κουκλοθέατρου
«Το Κουκλοθέατρο στην Σχολική Νέα Τάξη»

Θέματα που θα αναπτύξει:

Η βιωματική προσέγγιση της τέχνης του κουκλοθέατρου.

Η εξοικείωση των συμμετεχόντων με την ιστορία και την θεωρία του κουκλοθέατρου με την σύγχρονη ευρεία έννοιά του

Η εξοικείωση με τις βασικές έννοιες της θεατρικής κούκλας, της εμπύχωσης, της κοσμογονίας, της θεατρικότητας και της διαφοράς μεταξύ εικαστικής κούκλας, κούκλας-παιχνίδι και θεατρικής κούκλας.

Εστίαση σε προβλήματα και λάθη που παρατηρούνται στην συνήθη χρήση της κούκλας από εκπαιδευτικούς.

4. **Αντώνης Λενακάκης**, επίκουρος καθηγητής, ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ
Αναστασία Χρίστου, Νηπιαγωγός, MSc. ΤΕΠΑΕ ΑΠΘ

«Θεατρική κούκλα και κοινωνικός αποκλεισμός. Μια έρευνα για την επίδραση του κουκλοθέατρου στη μείωση του κοινωνικού αποκλεισμού παιδιών μεταναστευτικής καταγωγής στο Νηπιαγωγείο»

ΣΥΝΟΨΗ: Η εισήγηση εστιάζει στη συμβολή της θεατρικής κούκλας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και στην ανάπτυξη διαπολιτισμικού διαλόγου, και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα αντίστοιχης έρευνας σε μια τάξη νηπιαγωγείου. Εργαλεία συλλογής των ερευνητικών δεδομένων αποτέλεσαν οι ημιδομημένες συνεντεύξεις με νήπια, η συμμετοχική παρατήρηση και τα αναστοχαστικά ημερολόγια, μέσω των οποίων διερευνήθηκαν αφενός φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού σε παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής αφετέρου δυνατότητες

διαπολιτισμικού διαλόγου με τη χρήση της θεατρικής κούκλας, και πιο συγκεκριμένα της Persona Doll.

Η ανάλυση των δεδομένων αποκάλυψε συμπεριφορές κοινωνικού αποκλεισμού των νηπίων ελληνικής καταγωγής προς τους συμμαθητές τους από άλλες χώρες, ενώ η χρήση της θεατρικής κούκλας στο πρόγραμμα που υλοποιήθηκε λειτούργησε υποστηρικτικά στην καλλιέργεια της διαπολιτισμικής ενσυναίσθησης των συμμετεχόντων.

5. **Koldo Vio** (Χώρα των Βάσκων – Ισπανία), θεατροπαιδαγωγός / σκηνοθέτης
Μάρθα Κατσαρίδου, δρ. δασκάλα / θεατροπαιδαγωγός
Ελένη Καζαντζίδου, νηπιαγωγός, φοιτήτρια στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών «Θεατρικές Σπουδές», Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

«Το Κουκλοθέατρο ως κοινωνική παρέμβαση: Η περίπτωση μιας εκπαιδευτικής πρότασης και μιας θεατρικής παράστασης»

ΣΥΝΟΨΗ: Έχει επανειλημμένα υπογραμμιστεί ο κοινωνικός ρόλος των Παραστατικών Τεχνών στην Εκπαίδευση. Όροι όπως κοινωνικό θέατρο, θέατρο για την ανάπτυξη, θέατρο κοινότητας πιστοποιούν την παραπάνω θέση.

Επίσης ολοένα και περισσότεροι εκπαιδευτικοί, άνθρωποι του θεάτρου και εμπυχωτές χρησιμοποιούν τις Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση όχι μόνο ως αισθητικό αποτέλεσμα αλλά ως διδακτικό μέσο και ως εργαλείο κοινωνικής παρέμβασης.

Η συγκεκριμένη εισήγηση, θέτοντας στο επίκεντρο το κουκλοθέατρο, επιδιώκει να αναδείξει τον κοινωνικό ρόλο του στην Εκπαίδευση, τη σημασία του στην προώθηση κοινωνικών αξιών και δεξιοτήτων, προτείνοντας αναστοχασμό, κριτική συνειδητοποίηση και κοινωνική αλλαγή.

Παραδείγματα θα αποτελέσουν μια εκπαιδευτική πρόταση, βασισμένη στο κουκλοθέατρο και τη θεατροπαιδαγωγική μέθοδο καθώς και μια θεατρική παράσταση, βασισμένη στο κουκλοθέατρο και την εμπύχωση αντικειμένων.

Η Εκπαιδευτική πρόταση

Το κουκλοθέατρο είναι μία συναρπαστική δραστηριότητα τόσο για μικρούς, όσο και για μεγάλους. Γοητεύει, διασκεδάζει, καλλιεργεί τον λόγο, πυροδοτεί τη φαντασία και μέσα από την ψυχαγωγία οδηγεί αβίαστα και μεθοδικά στην αισθητική, γνωστική και κοινωνική ωριμότητα.

Με εφελτήριο και γνώμονα την έρευνα δράσης, επιχειρήθηκε η πραγματοποίηση μιας εκπαιδευτικής πρότασης, όπου μέσα από το κουκλοθέατρο και τη θεατροπαιδαγωγική μέθοδο, επιδίωκε την ανάπτυξη και ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων παιδιών ηλικίας 4-6 ετών. Αποτέλεσε μία πολυδιάστατη διαδικασία επικοινωνίας και συγχρόνως έκφρασης, δράσης και αντίδρασης, ενώ κατά τη διάρκεια των συναντήσεων διατυπώθηκαν σκέψεις και συναισθήματα, ανθρώπινες εκφράσεις και αντιδράσεις, οι οποίες έδωσαν τη σκυτάλη τους στη γνώση και την κριτική σκέψη των παιδιών νηπιακής ηλικίας.

Η θεατρική παράσταση

Μια θεατρική παράσταση αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση επικοινωνίας με το κοινό. Ο δημιουργός (ή οι δημιουργοί) της παράστασης χρειάζεται να ισορροπεί ανάμεσα σε αυτό που θέλει να πει και στον αισθητικό τρόπο που επιλέγει να εκφραστεί. Μέσα από την παράσταση «Το δώρο» του Κ.Θ.Β.Ε., μια παράσταση βασισμένη στο κουκλοθέατρο και στην εμπύχωση αντικειμένων, δίνεται η δυνατότητα να συζητηθούν με το κοινό κοινωνικές αξίες και κοινωνικά προβλήματα, ενώ το χιούμορ και το συναίσθημα τίθενται σε προτεραιότητα.

6. Χάρις Καρνέζη, δρ. δραματοθεραπεύτρια

“Το Γνωσιακό Συμπεριφορικό Δράμα”

ΣΥΝΟΨΗ: Το Γνωσιακό Συμπεριφορικό Δράμα (ΓΣΔ) είναι ένα νέο ψυχοπαιδαγωγικό μοντέλο βασισμένο σε επιστημονική μελέτη που πραγματοποιήθηκε στο πανεπιστήμιο Τρίνιτυ της Ιρλανδίας και είναι ειδικά σχεδιασμένο για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και επικοινωνιακών δυσκολιών που συχνά αντιμετωπίζουν παιδιά με χαμηλή αυτοεκτίμηση, υψηλής λειτουργικότητας αυτισμό (ΥΛΑ) και σύνδρομο Asperger. Το ΓΣΔ συνδυάζει για πρώτη φορά την τέχνη του θεάτρου και του θεάτρου με αντικείμενα, με αρχές και τεχνικές από θεραπευτικές μεθόδους της ψυχολογίας, όπως η γνωσιακή και η συμπεριφορική.

Στόχος του προγράμματος είναι να βοηθήσει τα παιδιά να αναπτύξουν κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες αλλά και να ξεπεράσουν προσωπικές δυσκολίες όπως φοβίες, άγχη, στερεοτυπίες, αντίσταση στην αλλαγή και έλλειψη αυτοπεποίθησης.

Αναγνωρίζοντας ότι κάθε παιδί είναι ξεχωριστό, τα προγράμματα ΓΣΔ είναι εξατομικευμένα και σχεδιάζονται κατόπιν λεπτομερούς αξιολόγησης του επιπέδου λειτουργικότητας του κάθε παιδιού.

Μέθοδος. Τα παιδιά καλούνται να συμμετέχουν βιωματικά σε συναρπαστικές ιστορίες και να ξεπεράσουν μια σειρά δοκιμασίες, όπως να ανακαλύψουν το χαμένο θησαυρό, να βρουν το μαγικό τόπο με τα σοκολατένια ρυάκια, τα βουνά από παγωτό, τα ποτάμια της τσίχλας και τα δέντρα με τις καραμέλες, να πετάξουν με τα μαγικά χαλιά, να λύσουν το γρίφο της εξαφάνισης του μικρού μάγου, να φτιάξουν τη δική τους επιχείρηση.

Οι δοκιμασίες αυτές στοχεύουν να τονώσουν την αυτοπεποίθηση των παιδιών και να τα παροτρύνουν να αναπτύξουν δεξιότητες που θα τα βοηθήσουν να δημιουργήσουν φίλιες και να βελτιώσουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις, όπως η αντίληψη και η έκφραση των συναισθημάτων τους, η αντίληψη της λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας, η ενσυναίσθηση, η ικανότητα να ακούνε τον συνομιλητή τους, να παρακολουθούν και να συμμετέχουν σε μια συζήτηση.